

იმერეთი

№ 82

სოციალური დემოკრატიული რევოლუციური პარტია

წელიწადი მესამე

1914

№ 82

ქალაქის თეატრი
ხუთშაბათს, 19 ივნისს ბრიტოლ რობაიძე წიგნთხატავს ლექსის შემდეგ თემაზე:
გულფანოვიჩის
კინა „სინათლე“ (გამარჯვება თუ
ღამარცხება?)
დასაწყისი საღამოს 8 1/2 საათ. ადგილების ფასი დაკლებულია.

პარაკევს, 20 ივნისს, ქალაქის თეატრში
გაიმართება
ი. მჭედლიძის
სალიტერატურო საღამო.

„რადიოში“

ორშაბათიდან, 16 ივნისიდან, ახალი პროგრამა.
ვახტანგის ქრონიკა ქვეყნიერების
გეოგრაფიული ლამეები
უძილო ლამეები

დღე, დღამა 4 ნაწილად. სურათი ნათლად ხატავს ახალგაზდა ქალის ცხოვრებას და დაცემას. ამ სურათის ასრულებენ გამოჩენილი არტისტები: ვიზო ლასანი და ვანო ტაბიანი.

ორი ცოლი ერთი ქმრისა

ზნაგანის გარეშე:
ქალაქის თეატრის
ქალაქის თეატრის
ქალაქის თეატრის

ანონსი: ამ დღეებში წარმოდგენილი იქნება სურათი
ბელგის მანდილოვანი
გამოჩენილი დღამა 4 ნაწ. მხატვრული სურათებით.

ქუთაისის ქალაქის გაზეთი

ამით აღწევს ქალაქის ამოზრცელებს, რომ
ქუთაისის ქალაქის საზოგადოებრივი
არჩევნების

მომავალი ოთხი წლისათვის (1914—1918 წ. წ.) დანიშნულია მდგომარეობა
1914 წლის 14 სექტემბრისთვის.

ქუთაისი

პირველი პირადი სამკურნალო
სამკურნალო ექიმები
მუდმივი საწოლებით თ. ა. რელიგიონის სახლი თეთრი ხიდან.
ავანტიურაჟებს მიიღებენ ყოველდღე.

დღეით.
ზნაგან-დაგანტა ხარკოვის საამქროსათვის უნაწესმოცულობის დაკ-
ტორა 3. 3. მოსწავლე შინაგანი და სეკრეტარა.
ბ. ა. მარტოვა—ყვლის, ცხვირის, ყურის. 1—2
გ. ს. ნადარაძე—შინაგანი და ბავშვის. 10—11
ბ. ა. რელიგიონი—დონტაქარი, ქალთა, საბავშვო ყოველ დღე 11—12
მ. დ. უკრაინა—ქანის, ათამანი, ვენერ. 12—2
გ. ა. ჯიბლაძე—საბავშვო, ქალთა და შინაგ. 12 1/2-2
ს ა ლ ა მ ო თ .
გ. ლ. ქორჭაშვილი—თვალის ხუთშაბათობით 4 1/2—5 1/2
გ. ა. ჯიბლაძე—საბავშვო, ქალთა და შინაგ. 5 1/2—6
სამკურნალო მოწყობილია საექ.—სანაღობო კაბინეტით: სისხლის, შარდის, ნახველის და სხვ. შესამოწმებლად. ძირის შემოწმება, ყოველის აკრა, 606—914
შესწამა კონსულტაციურად. არის ცალკე ოთახები მძიმე ავადმყოფებისა და მშობიარეთათვის. რჩევა 10 შუაღამო, აგრეთვე და კონსულტაცია მორიგებით. საწოლები 3 მანეთიდან და ამაზე მეტად. ექიმთა მუდმივი მორიგობა. ტელეფონი № 53
სამკურნალო დაიხატა—გ. ა. ჯიბლაძე

ექიმის ი. გ. პოკრიას
საავადმყოფო
გადიდან ახალ ბინაზე წითელ ხიდან, მიხეილის ქუჩაზე, კლუბის
პირდაპირ. დასაწოდ ავადმყოფებს დეჟურსებები ყოველ დღეს.

ОБЪЯВЛЕНИЕ.

Управл. Кут. Город. телефонной сѣти

სიმკ დოვოდიტ დო სვებნიჟა აბონენტოვ, ჩიო თქმე ივზ ნიკვ-
კოტორე სლუბემიჟი პლათი ჯა პოლვოვანი გოროდსკიმჟ თე-
ლეფონიმჟ ვე თექენი 1-ო პოლუოდია 1914 ოდი ნე ვნესუტ ვე
Управление сѣти до конца сего Юля мѣсяца, на основании 17
параграфа условий пользования Кут. Город. телефонной
сѣтью, телефонов сообщеніе будетъ прекращено съ 1-го
Юля сего года.

Вашъ дѣлающій Кут. Город. телефон. сѣтью Г. Вешапидзе.

ქუთაისი.

თ. შთავრიშვილის და აშხ.

წიგნისა და საგანგებო ნივთების მღაზნაობა
იყიდება ყოველგვარი სახელმძღვანელო ქართულსა და რუსულ ენაზე
შეღწეული. მალაზის მუდმივ მოსდის ახალი-ახალი რუსული და ქართუ-
ლი წიგნები როგორც რუსეთის ცნობილი ფირმებიდან, ისე საქართვე-
ლოს ყოველი ქალაქიდან—დაბეჭდვისთანავე. მალაზიაში არის ყოველგვარი
საკანცელარო ნივთი, სახატავი და საწერი რეკვორები საკუთარი ფირმისა.
პროვინციის მოთხოვნილებას მალაზია დაუკონკრეტოვებდა აკმაყოფილებს.
მალაზია ლეგალიზაციის ხელის მოწერას ყველა რუსულსა და ქართულ გურ-
ნალ-გაზეთზე.

თუთხმეშ მაისიდან გაიხსნა

კურსების მადნეული წელის აბანო.

რომელიც იმყოფება გელათის საღებურის მახლობლად, სადაც პლატფორმა აჩუ-
ვანობის მატარებლების გასაჩერებლად. პლატფორმიდან ას ორმოცდა ათი სავენია
აბანო. ქუთაისიდან მოითხოვთ ბილეთი არჯაენიძისთან. ბილეთი პლატფორ-
მამდე მესამე კლასის 23 კაბ. და მეორეში 7 შუაღამო ღირს.
ზემოსწავნილი ქურსების აბანო იმყოფება მუდმივად ბუნებით
შემკული მალაზიის ადგილზე, და როგორც ნამდვილი გამოკვლეულია კურსებს შრავლის
სხვადასხვა ავადმყოფობას, როგორც შავი, ქარებს (რევმატიზმის), ტანზე დაყ-
რილი მუწუკებს, ნერვების სისუსტეს, ბავშვების საქმარელობას, გიმარია, —სიცილიტეს
და ვენერიულ ავადმყოფობას. აგრეთვე რეგებს სასმელად კუჭის ტკივილს; წყა-
ლი მიიღება ცივი და თბილიც. არის სუფთა მოწყობილი ვანები, მასთან სუფთა სა-
ცხოვრებელი ოთახები და სასმელ-საქმელი ძრიელ ზომიერ ფასებში.
მეტყველებთ გ. მ. არჯაენიძე.

ს ა მ კ უ რ ნ ა ლ ო ა ბ ა ნ ო .

მ. შორაშვილის

სადგურ სრულში (სერნა ჯიბა) ტუბილის რეინს-გისის შტოზე
თქენი თვალთ იხილეთ და დასრულდებით. X
ეს წყალი, როგორც ნამდვილად გამოირკვა, კურნავს მრავალ სხვადასხვაგვარ ავად-
მყოფობას, უმეტესთ კი: ქარების, (რევმატიზმის) თვის, კუჭის ტკივილისაგან,
ნერვების სისუსტისაგან, ჩაყოლილი ციებისაგან (მალარეიასაგან) და აგრეთვე ალორ-
მინებს სუსტ ადამიანებს. წყალი მიიღება ცივი და თბილიც, ხსენებული აბანო მდებ-
რარობს ტუბილის რეინს-გისის შტოზე სადგურ „სერნა ვილში“. აბანო არის სად-
გურზე და მოზრებული 150 სავენით, მისგან-მისგან და ხაბაის ვადაზიდა ძლიერ
იოლია, ვინაშინ ქუთაისიდან დღემდე ორჯერ გადის და მოდის მატარებელი სადგურ
„სერნა ვილში“. აქვე სუფთა ბინა და სასმელ-საქმელი. ფასები ყოველდღეზე ზო-
მიერია. აბანო მუდმივ მუშაობს.

საქციადური წიგნის მღაზნაობა

კოსტანტინე ივ. ძის ოცხელისა და აშხ.

(ქუთაისში.)
იყიდება, რომ იგი იწერს დიდძალ წიგნს რუსეთისა და საქართველოს
ფირმებისაგან, რომლებზედუც მას აქვს პარდაპირი და საღებოთანი
დამოკიდებულება, და გამოწერილ წიგნებს უკეთესს საუკეთესო ყდას
ახლად გამართულ საკუთარ საცხებზე სახელოსნოში.
ამის გამო მას, როგორც საქციადურს და უდღეს წიგნის მღაზნას ქუ-
თაისში, ეძლევა საშუალება დუთომის წიგნები მეტად საღებოთანი პი-
რამებში ყველა განმარტებულ დაწესებულებას: შკოლებს, ბიბლიოთე-
კებს, სამკითხველოებს და სხვ. პროვინციის წიგნის მღაზნებს მიეცემათ
ის დამოხდა, რაც შეუძლიათ მათ მიიღონ რუსეთიდან წიგნების პირ-
დაპირი გამოწერით, თუ იგინი ერთი თვით ადრე დაიკეთენ წიგნებს.
მსურველთ ვგზავნებთ უფასოდ ქართულისა და რუსული წიგნების ახ-
ლად შედგენილი კატალოგები.
წიგნის მღაზნის გვერდით გამოართულია საუკეთესო მოწყობილი საკან-
ცელარო მღაზნა და ოცხელისა, სადაც მოიპოვება ყოველგვარი სა-
კანცელარო და სასწავლო ნივთი მეტად ზომიერ ფასად.

ოთხშაბათი 18 ივნისი

მისამართი: ქუთაისი, ცენტრალური ქუჩა
„ი მ ი რ ა თ ი“
თეატრის ქუჩა, ფანდოვის ოთახის ქარ-
ხის პირდაპირ შესუველა. სხვა ოცხელისა.
ტელეფონი № 4.

გაზეთი სტუდენტ საპროცესო.

ბისა უსწორებს გასამართლებს და
ამხლებს მოწოდებს ყველა საშუალო სა-
სწავლებლებისათვის, აღრესი: ქარაგის
ქუჩა ჩარკოვის სახლი № 13.

დოქტორი

მელიქონისა, პრიატ-
ლოცენტი გ. მ. ში-
სევილი ჩამოვიდა და ლეგალიზაცია შინა-
გან და ნერვების ავადმყოფობით სწეუ-
ლებს დღის 9 საათ.—ნაშუადღევს
2 საათამდე.
გომპიტლის ქუჩა, მოსევილის სახლი
№ 6.

ექიმი

ა. მ. ასათიანი ლეგალიზაცია
ავადმყოფებს. ქალას, გუგრა-
ული (სიფილისი) და შინაგანის. საშარ-
დე ბუშის ვაშლიყვითელი ელექტრონის შემ-
წობით (ციტოსკოპით).

ექიმი

ბ. ა. შირაქივი დაბრუნდა
რუსეთიდან და ვახლო ავად-
მყოფების მიღება ყურის ცხვირის და
ყვლის.
დღის 9 ს.—12 ს., საღ. 5—8.
ლევანოვის ქუჩა საკუთარი სახლი № 19,
შეიძლება ივანოვის ქუჩიდანაც № 18.

ექიმი

ი. ჩარკოვი იღებს კანისა და
ვენერიულ ავადმყოფებს შარ-
ლოდ დღით 12—2 ს., საღ. 6—8 ს.
სხვა დროს ექიმი საავადმყოფოში.
მისამართი: გავანის ქუჩა, ზაფხულის გვერ-
დით, ფანდოვის სხვაში.

ექიმი

გ. უნივერსიტეტის მედიცინის
ექიმი ვ. ი. კაკაბაშვილი სახ-
ლვარგორეთიდან დაბრუნდა და
გინახლა შინაგანი, ქალთა და საშარდე
სწეულებით ავადმყოფების მიღება. სა-
გარდე მისისა და ბუშის ელექტრონი
შინათვა (ციტოსკოპით) ათამანიის წი-
ლობა 606—914, განსაკუთრებული ელექ-
ტრონის სინათლით სამკურნალო კაბინე-
თი. ელექტრონის აბანოები. მიღება დღე-
დღის 9—12 საათ. და საღ. 5—7 საათ.

მისამართი: ქარაგის ქუჩა და ბუშის
ქუჩის კუთხე, ბუშის ფოტოგრაფიის
პირდაპირ.

ქ. ქუთაისში

კბილის ექიმი
ს. ა. ცეცელიანი.
კბილის და პირის ავადმყოფობა. ხელა-
გური კაბინის გაკეთება.
მიიღებს ყოველდღე დღე. 9—2 საათ.
და 4—7 საათ. საღ. ბალახანის ქუჩა.
სახანო პალატის გვერდით.

ქუთაისი.

ახალი ამბავი.
დაბა ზესტაონის ინტელექციის
ერთმა გავაზემ ვადაშვილმა გამოართოს
29 ამ თვის „ი. ველმოვლის“ საღამო.
საღამოზე მოწვეულებას მიიღებენ: გრ.
რობაქიძე, ი. ველმოვილი, ი. ველოძე,
ჯაჭუ ჯორჯია, დ. მესხი და სხვ.
მწერალმა ი. ველოძემ ნება-
რთა აიღო ქუთაისის გუბერნატორისა-
გან გამართოს დასავლეთ საქართველოს
ცნობილი დაბა-ქალაქში: ხონისა, სა-
მტრედისა, აბაშისა, ზუგდიდისა, ახალ-
სენაკისა, ფოთისა, ლანჩხუთისა, ჩოხატაურ-
ისა, სოხუმისა, ნესტორისა, და კიათურისა.

ში ლიტერატურული საუბარი მეტრამეტე საუკუნის ქართული მწერლობის შესახებ.

პირველი საუბარი გამართდა ბონს, ამ მოკლე დროში.

კვირის, 15 ივნისს, დ. ხარაგაულში ბ. მფარვიშვილმა ლექცია წაიკითხა. ლექციის შინაარსი იყო: ღირს თუ არა სიციხე იმით, რომ ვიცხოვროთ და რისთვის უნდა ვიცხოვროთ? ლექცია შინაარსიანი იყო, ხალხი საკმაოდ დაესწრა და კარგი შთაბეჭდილება დასტოვა მსმენელებზე.

პარასკევს, 20 ივნისს ქალაქის ტეატრში ახალგაზრდა მგოსანი ი. მჭედლიშვილი გამართავს მატრატურული საღამოს, თეოთ ი. მჭედლიშვილი წაიკითხავს თავის ახალ პოემას „სული იბოლო“, სადაც აწერილი აქვს თავისუფლების მოყვარე ჰუმბერტის სულიერი განცდა ცხოვრების იმ სიღრმეების გამო, რომელიც გამოვლენილია დღეს. საღამო ფრად სპორტდღეს იქნება. ვარა ამისა, ი. მჭედლიშვილი აპირებს სწავლის გაგრძელებას და იმედა ქუთაისის საზოგადოება ჩვეულებრივ ვულნერაბელთა შეხვედრაში ამ საღამოს და თავისი წვლილის გაღწევაში მისცემს ხელმოკლე ახალგაზრდა ქართველ მწერლის სწავლის გასაგრძობად.

16 ივნისს ქუთაისის საექსკუსიოთ ჩამოვიდა სოფ. ასკანიდან (ოზურგეთის მაზრა) ორკლასიანი სამინისტრო სასწავლებლის მოწვევნი, რამდენიმე ხელმძღვანელით.

ქუთაისის სათავად-ანაბრთ. სადგომ-მამულა ბანკში რეგისტრატორის თავისუფალ ადგილზე დაინიშნა ამავე ბანკის დამფასებელი კომისიის საქმის მწარმოებელი ალ. ლოლაძე, ხოლო მის ადგილზე დაინიშნა თავ. დადიანის ასულ-კატო.

გზ. „აზრის“ გუშინდელ ნუმერს მეთაურისათვის კონფესკაია უყვეს.

ქუთაისის ბაზარზე აბრეშუმის ქრის პარკი თანდათან მატულობს. 17 ივნისს საზოგადო სასწორზე პირველი ხარისხის პარკი 20 მანეთად ფასობდა, მეორე ხარ. 19 მან. და მესამე კი 18 მან. პარკი წყლის კი ღირსების არის. როგორც ხინიდან გავტყობინებენ, პარკის ფასი იქვე აქვერის ფასის თანასწორად ყოფილა.

ბაღდადის რაიონში ამ განათებით მომარაგებული სასამართლო არის. ახლა განზრახვა ქონიან დააარსონ მეორეც. ბაღდადის რაიონი დიდძალ მცხოვრებულს შეიცავს და სასამართლო მათთვის საჭირო არის. ბაღდადის შუა ადგილს სოფ. ზინდარი წარმოადგენს და სამართლიანობა იქნება სისამართლო ამ სოფელში გაიხსნას.

როგორც დღემდე მოდის აბრეშუმის პარკის მყიდველებს, ქ. ნუხაში აბრეშუმის პარკის ფასი თანდათან მატულობს.

ბ რ ზ ო.

ყოველ დროს თვისი ნიშნობილი ხასიათი აქვს, თვისი ავი და კარგი, თვისი ჭირი და ლხინი, თვისი სენი და ავათმყოფობა.

ჩვენი ქი დრო-ფაშის მიუხედავად და მხოლოდ ქართველი ფსიქოლოგის ისტორიული თვისების გამო, ერთი დიდი სენი გვქირს და ყოველთვის მიუცილებლობით თანა გვცვლს.

ეს გახლავთ—სურვილი ჯგუფების, პარტიების, და ხანდახან ბრბოების შექმნასაც.

არც ძველსა და არც ახალ პარტიების შესახებ ჯერჯერობით ლაპარაკი არ გვსურს.

ხოლო ბრბოების შექმნა და მათი საგმობო საქმეებზე წაჭებება კი გვიინტერესებს, რადგანაც ასეთი მიდრეკილება ჩვენს საზოგადოებაში ისეთი მორალურ სენით გარდაიქცა, რომ, თუ ასე ჩქარა ნაბიჯით წავიდა და გავრცელდა ეს მიმდინარეობა, მალე მოსანანებლათ ვაგვიხდება, მაგრამ გვიან თითქმენი შეცდომას ვეღარ გასწორებს.

და რადგანაც ბრბოს ერთ კარგთან (?) ასი და ორასი ავის ჩადენაც შეუძლია, ამიტომ საჭიროა მისი სულს ცვეთების გამოკვლევა, რომ მისი მავნებლობა აღვიღოთ წარმოვიდგინოთ და გავიფაროთ.

მოვიყვანოთ აზრები სფერანგეთის გამოჩენილი მეცნიერისა და ფსიქოლოგის ამ ჩვენი სანტერესო საგნის შესახებ. ამ მეცნიერს ბევრნაირ ბრბოთა მსიქო-

ძველი მოედნის ქუჩაზე 13 ივნისს, დილის 10 საათზე ილია ჯინკელაშვილის სახლში შესულა ვილაც ბორბტგამზარბაველი და შუაზე გაუტეხა და იქიდან 125 მანეთი ფულითა წაიღია. პირველი აგრეთვე სხვადასხვა ნივთი სულ 250 მანეთად წაიღებულა. ბორბტგამზარბაველის აღმოსაჩენად ზომები მიღებულია.

16 ივნისს პეტერბურგის ბირაზე ქუთაისის საადგილ მამული ბანკის გირავნობის ფურცლები 78 მან. და 50 კაპ. ფასობდა.

ჯავის ხილიდან წითელ ხილისკენ მიმავალი გზა ანტისანიტარულ მდგომარეობაში იმყოფება. ამ ქუჩაზე ერთი ფერამანი არ მოპოვებია და მგზავრები დიდ გაქირვებაში არიან. საქირთა ქალაქის განვითარებამ ჯეროვანი ყურადღება მიაქცია.

დღეს, დილის მატრატებით ფოთიდან ქუთაისს ჩამოვა თფილისის ვერის „რეკლე შევის“ სახელობაზე პირველად წყვიტობის სასწავლებლის 33 მასწავლებელი. მათ თან ჩამოყვება 6 მასწავლებელი. ისინი ღამით ერთ რამეთოზე სამოქალაქო სასწავლებელში მოთავსდებიან.

გუმბარატორმა ნება დაართო გრიგოლ ევშაძეს ქუთაისის გუბერნიის სხვადასხვა ადგილში სავაგო ლექციის წაიკითხვისა შემდეგ თემაზე: „ფილოსოფიური მსგებდლებანი არჩილ ერეკლავისა.“

ეს მოხსენება წაიკითხულ იყო ავტორისაგან მოსკოვში, უნივერსიტეტთან ი. ქავჭავაძის სახელობაზე არსებულ „ქართულ კულტურის მოყვარულნი“ მიერ მოწყობილ სხდომაზე.

ლემციის შინაარსი შეადგენს იმ ევოლუციის განმარტებას, რომელსაც მიიყვანა არჩილის ფილოსოფიური მსგებდნები ემპირიული ოპტიმიზმიდან რელიგიურ პესიმიზმამდე.

პარასკევს, 13 ივნისს, როგორც სოფ. ზინდრიდან (გორის მაზ.) გვატყობინებენ, შესდგა გორის საზოგადოებისაგან ყრილობა შესახებ იმისა, რომ იქ განსწავლეს უფსაო წიგნსაცვა-სამკითხველი. ყრილობამ თავჯდომარეთი აირჩია თავ. გიორგი ად. ერისთავი და მდივნათ, ივ. მასწავლებელი ვარ. შველიძე. ყრილობამ სამკითხველს პასუხისმგებელ გავიქ მთავრობისა და წყობისთვის განაგრძელებულ საზოგადოების წინაშე აირჩია თავ. გიორგი ად. ერისთავი. აგრეთვე დაადგინეს მათ მალე იშუამდგომალნი წ. კ. გ. საზ. ქუთა. განყოფილებასთან, რათა მათ ნებართვა აეღოს. საწვერო ყრილობამ გადასწყვიტა გადასახადი ახლავე შეკრიბონ. ყრილობას ადგილობრივი პოლიტიკის წარმომადგენელი დაესწრო.

16 ივნისს ოლქის სასამართლომ გააჩნია ევორ ევფხებისა და სხვების საქმეები, რომელთაც ბრალდებულთა შინაარსის მაზრაში საყვარელით თავზე და-

ლოვია აქვს აწერილი, მაგრამ მე მხოლოდ იმ ბრბოს შესახებ მოგახსენებთ, რომელსაც იგი სჯულ გადასაველ ბრბოს უწოდებს და რომლის მსგავსათა შექმნაც უნდა ქვეყანას დიდ უბედურებას გადაეკიდებს.

ბრბოს ნამოქმედარი ნამდილი სჯულდადებლობის ნაყოფია, ამბობს ლებონი, იგივე კანონის მიხედვით სჯულ გადასაველიათ, მაგრამ მსიქოლოგიურათ რომ გინავრობათ, თითქო ეს ცოდვა მას ისე არ ენაგაროშება, როგორც ვფხვს ვერს უსაკელებრებთ, როცა ინდოელს გავაღვს, გინ მთიერი მგელი ცხვრის ფრასს არ დაინდობს.

ბრბო, როცა რომელიმე აღზნებით არის გამსჯელებული, იგი ხან თვითმოქმედ მანქანათ არის ქცეული და ხან მხოლოდ და მხოლოდ სხვის შთაგონებას ემორჩილება.

ბრბოს სჯულდადამავლობა ყოველთვის გამოწვეულია რომელიმე ძლიერი შთაგონებით, და ის ბრბონი, რომელსაც მონაწილე არიან სჯულდადამავლობისა, დარწმუნებულნი არიან, რომ ისინი ასრულებენ თავის წინდა მოვალეობას ამას ჩვენც დავუშობათ:

აბა მიბრძანდი და დააჯერე, რომ ქუეკვანის მკვლელმა საზიზარო საქმე ჩადინა, პირიქით, იგი დარწმუნებულია, რომ ამ ჯალათის ხელმა ერთი უსამონღესი ქვეყნის მშენი გამოსასლმა წუთისმოყოფს და, მაშინავე, ქვეყნისა და ერის სასარგებლოდ საქმეც გააკეთა.

სსსა. სასამართლო ისინი დამნაშავეთ იცნო და ოთხ-ოთხი წლის კატორღა გადაუწყვიტა.

როგორც დ. დ. სამტრედიიდან და ლანჩხუთიდან გვატყობინებენ, აბრეშუმის პარკის ფასი იქ ნაკლებად ყოფილა. პირველი ხარისხის პარკი ფასობს—19 მან. 10 შუარტი. მეორეის 19 მან. და მესამეის კი 18 მან. და 10 შუარტი.

ქალაქის ქიმიური ლაბორატორიის აგენტმა ბანა ლია ჩანჩინიშვილმა 16 ივნისს ხილულობის ქარხნიდან გავზანა ლაბორატორიაში „ზელტერისკის“ წყალი და აგრეთვე სარძევეებიდან რძე შესამოწმებლათ.

16 ივნისს მომრიგებელმა მოსამართლემ გააჩნია იას. მორჩაძის და ვას. ნარსის საქმე. მათზე ოქმები იყო ქალაქის გამგეობიდან შედგენილი საბრძოლესი აგარაზე ხეების მოჭრის თაობაზე. სასამართლომ ისინი თითო თუმთინ დააჯარიმა.

ჩვენ გვთხოვენ გამოცხადებით, რომ გინმანის ქუჩაზე, ბულვარის გადასახვევთან დაიფარა ქართული წიგნი, ისტორიული: „დაძმა“, თხ. ვ. გუნისის, მპოველის საზოგადოებას ვადასკეს ეუნივერსიტეტის „იმერეთის“ კანტარაში.

გუშინდელ ჩვენი გაზეთის ქრონიკაში ვიქცა პრაგისაზნის სწავლადარბულელ მისწავლელ ქალთა რიცხვი შეცვლინით არის ორი მოსწ. ქალის გვარი გამოცხადებულა. სწორია: 1) პოგორუტეკია—უნდა იყოს: პოგორუტეკია, 2) იმბეტამა—უნდა იყოს, სულ გამოტყვებულია—ფხაკაძე ნინო.

რამ შეაზინათ?!

(სამრეკლე სკოლებში მასწავლებელთა კურსების გამო.)

პარასკევს, 13 ივნისს, განვიზრახე მომეძინა სანიშნო გავკეთებდი იმერეთისა და გურიაშიმგერელოს ემარტის სამრეკლეო სკოლების მასწავლებელთა პედაგოგიურ კურსებზე, რომელიც ამა თვის პირველ რიგებში გამართულია ქუთაისში არქიტელის გარაზე, სასულიერო სასწავლებლის სადგომში, 80 მდი მასწავლებელთათვის, განურჩევლათ სქესისა. დილის რვა საათზე მე და ქუთაისის მეორე სამოქალაქო სასწავლებლის ქართული ენის მასწავლებელი ლედელი ს. შუბლაძე ავიდათ გარაზე, მივიღით სასწავლებელში და დაიწყო თუ არა პირველი სანიშნო გავკეთილი რუსული ენისა, შევიდით კლასის დარბაზში და ჩამოვჯექით უკან საკამებზე; მიმდინათ წინ ერთი მხრით სკამებზე ისდენ ბავშვები, რომლებიც 15 მდი, მეორე მხრით ორივე ემარტის სკოლების მეთავალებენი ბ. ბ. ავერკიევი და სინსკი, მასწავლებლები წინ იდგა კ.

*) როგორცა შემდეგ გამოსთქვამს თავის აზრს, რად.

მაინც ტიპური მაგალითად მოვიყვანოთ სფერანგეთის რეკონსტრუქციის დროინდელი ამბები, რასაც ლებონი მოგვთხრობს.

აი, ბასტილის გუბერნატორი დილოჩენი როგორ მოკლა შთაგონებულმა ბრბომ.

ბასტილის ადგილს შემდეგ გუბერნატორის ვარს შემოხეცია მეტად აღზნებულ ბრბო და ყოველი მხრიდან ცნა დაუწყია.

ამასთანავე ზოგი მისჩამორჩობას თხოვლობდა, ზოგი თვისი მოკვებას და ზოგი ცხენის უკლეთი თოკებს.

როცა დღემდე ლხობრას იგერებდა, უცრათ ვიდაცას ფეხი ფეხზე დააღვა, მაშინ ბრბოდან ერთმა წამოიხანა, ვისაც ფეხი დააღვა ყელი მან უნდა გამოსქვარს გუბერნატორსო.

ეს წინადადება ბრბომ უკამათოდ ჩივონა და მიიღო.

ვისაც ჯალათობა უნდა აღესრულებია, უდღებლით მოხეტიალე მზარელი ვახლადო, რომელიც სხვა უსაქმურთა შორის სტეც ბასტილისკენ სიერის საყვარლათ წამოსულიყო.

შარბული მაშინვე ბრბოს გადაწყვეტილებას დემორჩილათ თითქო იმ ხალხით, რომ იგი ასრულებდა ბასტილის ქველობას და იმის იმედითაც, რომ მას ქვეყნის ამომადგენლის მოკვლისათვის შედგას ჩამოკლებდენ.

მოხალისე შარბულს ხმალი მიაწოდეს; შემთხვევით მოსულმა ჯალათმა გუბერნატორს მიშველ კისერზე ხმალი მოუერთა, მაგრამ იარაღი გავლესული იყო და მზარბულს ჯალათობა წაუხდა.

მეორეაღი, რომელსაც უკისრია რუსული ენადან სანიშნო გავკეთებლის მიცემა ბუნებრივი, „მეზურა“ მეთოდით და ლექციების კითხვა მეთოდითიდან. ბ. მეზურაღმა დაიწყო თავისი გავკეთილი, მასალად ქონდა დღეული გოგებაშვილის წიგნის პირველი ნაწილიდან—СЛУХЪ, ციხეებზე მოსწავლეებს: „ЧТО ПРЯ?“ ამ დროს იმერეთის ემარტის სკოლების მეთავალები ვ. ავერკიევის გადაუფურხუნეს კურსების ხელმძღვანელი გურია-სამგერელო ემარტის სკოლების მეთავალები ბ. სინსკი, რომელიც შემდეგ დგება, მდის ჩემთან და წინადადება მალევე კლასის დარბაზიდან გავიდა, რადგან გარეშე პირებს არა აქვთ უფლება დასწრებისა. მე ვუბნებუე, რომ გარეშე პირი არ ვახლავარ, არამედ ვარ სახალხო მასწავლებელი და სასურველია ჩემთვის მოვისწინო გავკეთილი თქო; ის უარს მეუბნება. შემდეგ მე ვიღებ უბიდან პრესის თანამშრომლის მოწოდებას და ვუბნებ: „პრესის თანამშრომლის არ აძლევთ ნებას, რომ დაესწროს თქო.“ ამხელ მან უფრო მაგარი უარი მიიხრა. რასაც ვიხადო, მეც იძულებული ვაგვიღ დარბაზიდან გამოვსულიყვი, ხოლო გადავუღაარაკე ჩემი ამხანაგ ლედელს, რომელსაც არაფერი არ უთხრეს, დაეწერა შერიშენები და გავკეთილის შემდეგ მოეძინა ჩემთვის. მასწავლებლებში აქა—იქ ჩოჩქოლი ატყდა. მე გამოვიდი კლასიდან და გარედან დავუხედავქუარი, რადგანაც ყოველგვ შემსაღამ.

ბ. მეზურაღი აცნობდა ბავშვს სკოლის ნაწილებს ჩვენიგვითი და მუნჯედი მეთოდით და სამი სიტყვის ასხას „ЧИИКА, СИДНІЕ, ПОЖРИ“ მოაწოდებ 40 წუთი და ბავშვები კიდევ სუსტად უბნებდენ, სამშობლო ენის დასმარებით კი ბავშვები შეითვისებდენ ხუთი წუთის განმავლობაში. ამავე დროს მასწავლებლები უხსნიან მისწავლელთა, როგორ უნდა გამოიქვანოს მასწავლებელმა სიტყვა „СКОЛІСІ“, ე. ი. შუაში რბილი ნიშნის გასოსათქმელათ ენა როგორ უნდა მოაბრუნონ და სხვა..

შემდეგ ასწავლის მოსწავლეებს დიდი პატარა ასოების წერას დფაზე, სიტყვების კარხანა წერას და სხვას, მაგრამ ბავშვები ინებიან, მასწავლებლის ასხას ბუნდოვანათ გებულობენ და სუსტათუპარსებენ კითხვებზე. შემდეგ ადგინდეს წიგნები კითხვებზე. შემდეგ ადგინდეს წიგნები არ წყნის მასწავლებელი რას ეუბნება რუსულათ, ამიტომ იძულებული ვახდა ვთქვა ქართულათ: „რა უნდა ასხა, ნახე წიგნი... რა ვთქვი ასხა... ჰო უნდა დაწერო „სტულ“... არ-არის მასე და სხვა..

კურსისტები ხშირათ გამოადინ გარეთ და უკმაყოფილობას აცხადებენ, მაგრამ იმდენი მოქალაქობრივი გაბედულობა არ შესწევთ მათ, რომ ამ გვარი მათი და საკლდევი ბავშვების ტანჯვა წამებისათვის

მაშინ აზიხინათ ჯიბიდან სამზარეულო „შატარაინი“ დანა ამოიღო და ხორკის ჭრა-კვებაში დახელოვნებულმა მზარეულმა გუბერნატორს ყელში გაუყარა, ასე ჩინებულათ და სიამოვნებით ასარულათ ბრბოს მიერ დავადებული ოპერაცია მოხეტიალე მოქალაქემ.

ამ შემთხვევაში ცხადი შესანიშნავი ცოცხალი მანქანის მოქმედება, იმ მანქანისა, რომელსაც შთაგონება შექმნის და რომელსაც ზვეით იყო ლაპარაკი.

ამ ქვედათ შთაგონებით მორჩილებას, ისეთი ძლიერი შთაგონებისა, როგორც არის შთაგონება კლდეტურით, ამ ქვედათ,—მკვლელი დარწმუნებულია; რომ იგი საქმეარ საქმეს ჩაღის, სჯერა რომ მისი მოქმედება დადსაბუტებული და თანამზარე მოქალაქეთაგან მოწონებულია.

შარბული, ასეთი საქციელი კანონისა და სენილის მიხედვით სჯულდადამავლობა, მაგრამ ფსიქოლოგის მიხედვით, ამას სჯულდადამავლობათ ვერ ვუანგარიშებთ დამნაშავეს.

სჯულდადამავალი ბრბოს ნიშნები იგივეა, როგორც სხვა ბრბოსა: შთაგონების აყოლა, მცირემორწმუნებობა, დაუდგროზობა, როგორც ავის, ისე კარგ გრძობათა ვადიდება, ხანდახან საზიზარო ყოფაქცევასთან ოდენი ვითომ და ვითოი ხნის გამოჩენა.

ყველა ამნიშნებს ჩვენ ვამწნეთ ბრბოს ცხოვრებაში, ბრბოსა რომელსაც მეტად ნაშინაო და საზიზარო სხვადა დაუტოვებია ყოველი ქვეყნის ისტორიაში.

ყველა ამნიშნებს ჩვენ ვამწნეთ ბრბოს ცხოვრებაში, ბრბოსა რომელსაც მეტად ნაშინაო და საზიზარო სხვადა დაუტოვებია ყველა იყენს ისტორიაში.

ამგვარი იყენს აგრეუბებული სეკ-

შერიშნა მისცენ და გამოუცხადონ კურსების ხელმძღვანელს, რომ სამშობლო ენის დასმარებით ჩვენს—გავკეთილების მიცემა.

იტყვება ზარი, იწყება მეორე სანიშნო გავკეთილი ანგარიშდანი; მოწყვეტილი თფილისიდან სამსახურიდან გადამდგარი სამხედრო პირი ვილაც ივანოვი, როგორც ვადამოცეს, კადეტის კორპუსის ყოფილი მასწავლებელი. იწყებს გავკეთილი და აცნობს ბავშვს ანგარიშს ათამდი. გავკეთილი გვარიანად მიდის, ეტყობა ბ. ივანოვი გამოცდილი მასწავლებელი გამოდინა. ამ გვარად, როგორც ხედავთ, კურსების ხელმძღვანელებმა ქუთაისში ვერ იშოვეს სანიშნო გავკეთილების მისაცემთა მასწავლებლები, თუმცა ბევრს თხოვეს, მაგრამ არავინ იყარა მუნჯედი მეთოდით ბავშვების წამება, ვარა კ. მეზურაღისა, რომელსაც ვეღვეა თითოეული გავკეთილი სამი მანეთი: ანგარიშით რომ სამშობლო ენის დაუბრუნებლათ ესწავლებინათ ბავშვებისათვის, მოიწვიეს თფილისიდან ტრამთა რუსი, სამხედრო პირი.

მანა ქუთაისში ცოცა არიან გამოცდილი მასწავლებლები?!

დავია ზვანცელა

მეშველეთ გენახეს.

ამდენი წვიმების შემდეგ ჭრაკი, ნაკარი და სხვა ავთომყოფობანი უხვათ მოედინა ჩვენს ვენახებს; სითფო და სინორტიე სოკოს სენის განვითარებას ხელს შეუწყობს და, თუ არ შევებრძობით დროზე, ბევრ ზარალს მოგვაცვენებს. ამისათვის დღეურობრივ, როგორც ამინდი ნებას მოგვეცემს, ვენახებს უსათუოდ უნდა უწამლოთ ზარალის სითხათა (6 ფუთი წყალი, 3 ვირეანქა შაბიანა, 2 ვირეანქა კირი: ანუ 5 ფუთი წყალი, 2 ვირეანქა შაბიანა, 1 ხახვეარი ვირეანქა კირი) და გავრცლით. გოგირდით წამოვბა ჩვენში გავრცელებული არ არის და ნაკარის წინააღმდეგ ის უფობარი საშუალებაა. გოგირდი უნდა მივფრქვეს ზომამზე, ძლივს უნდა აჩნდებოდეს.

ნამეტან სიტყვით წამოვბა არ შეიძლება (დასწავეს); როცა მოწმენდილი დღეა, მზიან და აქურთი მუშაობა, მაშინ უნდა დილიდან; როცა ძირულ ასიქება—11 საათზე წამოვბა უნდა შესწვიტოთ დაახლოებით ორ საათამდე.

გრილში გოგირდით არ ვწმენდებ. საფრქვევი მანქანა (ვერმოარტის ტსპილი)

ტემბრის ბრბო სფერანგეთში, ამგვარი იყენს ბათლომეს ღამის გარეგობა.

ცხადთ არა ჩანს, ვინ ვსცა ბრძანება, ან ვინ ჩაგონა იღვა სატუსალოების დაკლოებების ტუსაღათ დახოცვით; ეგ, დატანის, თუ სხვისი ჩაგონებით ხდებოდა, სულ ერთია.

ჩვენი თვის ამ შემთხვევაში სანტერესოა ფაქტი შთაგონების ძლიერებისა.

ბრძანების გაცემისთანავე შესდგა ბრბო 400 კაციკან. ეგ იყო ლახობა მრავალ სხვადასხვა ხელობის, წრისა და წოდების პირთაგან შემდგარი.

ამაში ერთა მათხოვარები, მეღუქნეები, სხვადასხვა ჯურის მოხელეები, ხარაზები, ზეკულები, დალაქები, პარიკმხარები, კალატრები, წრელობის მოხელეები, კომისიონარები და სხვ.

იმგვარივე შთაგონების გავლენის მოხებით, როგორცა უკმოსტენებული მზარეული იყო შესწავლილი, ცველა ცხენი სრულად დარწმუნებული იყენს, რომ დიდს პატრიოტულ მოვალეობას ასრულებდენ. მათ ორი რამ დაიჩემეს: მოვალეობა მსჯულისისა და მოვალეობა ჯალათობისა.

არც ერთსა და არც მეორეს ისინი სჯულდადამავლობათ არა სთვლიდენ. ეს მისია მათ დღებულ საქმეთ მიანდათ: შეადგინეს რაღაც ტრბონუნის მსგავსი დაწესებულება. ამ აქმართ გამოიხატა ბრბოს ცალმხრივი აზროვნება, მსჯულობა და მარლმსჯულებათა:

რადგანაც ბრალდებულთა სიმრავლე აურაცხელი იყო, ასეთი გადაწყვეტი-

ბრბოს სჯულდადამავლობის ისტორია სასვე ასეთი საბუთებით.

დრის დახლებული 9 მანეთი; გოგირდის სხვა ნივთიერება არაფერი არ უნდა ერისოს, უნდა იყოს წინადა (შეიძინეთ, სან-სან პირებიდან) ფუთი ღირს რვა აბაზა-მით.

მეუპოაბის დროს არ დაგრჩესთ მტვე-რები უშპალოთ.

ესთხოვ უმარჩილესად სხვა გაზეთებმა გადაბეჭდონ.

უფროსი სპეციალისტი კ. ზურაბაშვილი.

რუსეთი.

ურსნალ-გაზეთებიდან.

სახ. საშუალო მოსახლეობის სტატისტიკა და ურსნალ-გაზეთების სტატისტიკა. გ. ზურაბაშვილი.

ახლანა შეტანილი პოლონეთის საქა-ლაქი დებულების კანონპროექტის შესა-ხებ ოპოზიციის დებულებები ამბობენ, რომ სათათფრემო ბევრი რამ დაუთმო საპროცესს, მხოლოდ არ დაეთანხმა პოლო-ნური ენის განდევნა, რადგან მას ეგო-რია, რომ ამ ბრუნვაში თავისი მხრით დაუ-შობდა და ექრატურთ მუხლს მიანიჭ. შესა-ხებელი სათათფრემოში მეროზე განხილ-ვის დროს აღდგენილი იქნას ამ კანონ-პროექტის წინადადებული ტექსტი და მაშინ კი დიდი უთანხმოება ჩამოვარდება სათა-ფრემოსა და საპროცესს შორის. ამის გამო კანონპროექტის განხილვა უნდა გადაიდევს შემოღამდე.

მკვლას რეფორმა.

გვფ. გრ. იუწყება, სინოდის ობერ-პროკურორმა საბლერმა შეტანილი საბლ-შეწოთა სათათფრემოში მრევლის რეფორ-მის კანონპროექტი. წინათ ზოგიერთი უშუალოდ სასულიერო პირის გადგენით, რომელიც უნდა იქნას ურსნალ-გაზეთებზე სა-კანონმდებლო პალატებს, ეს კანონ-პროექტი გაპყვეს ორათ, პირველი უნდა ყოფილიყო შეტანილი სათათფრე-მისა და საპროცესს, მეორე კი უნ-და გაეტარებიათ უშუალოდ მართლმად-ობის წესით—75 მუხ. საშუალებით. ახლა-კი, საბლერის წინადადებით, სინოდი და-თანხმდა არ იქნას გაყოფილი კანონპრო-ექტი ორათ, არამედ შეტანილი იქნას იგი მთლიანად საკანონმდებლო დაწესებულებე-ბებში განსახლებულთ.

გვ. ვ. ზეტარსკი აღწერს საპროცესს, ექვილითა დასჯის გამო, გრძელდება. ვითეცა ნო-ბელის, პარიზის, კიპლის, ზოგლის, ოზლონგის და სხვ. სამრევლოების მე-შეტი. ბევრად საპროცესტო რეზოლუ-ციები გამოიტანეს. მუშაობა უნებნით და-კვირდა მოსდით თანაგრძობის დე-პუტებში ვერო პირებისგან და სხვადასხვა დაწესებულებისაგან.

მუშაობა სხვა და შესავა.

1904 წელს. ქ. ხარკოვი ხელისაწა და მხარე საზოგადოებამ ააგო „მუშათა

სახლი. იგი შეადგენდა ერთს დიდ მუშა-თა ორგანიზაციის სახარეთ რუსეთში. 1910 წელს იგი დახურულ იქნა ვიცე-გუბერნატორის სტრუქტურის განკარგუ-ლებით. ორი წლის შემდეგ საზოგადოე-ბამ ისევ დაიწყო მუშაობა, მაგრამ ორი წლის უმოქმედობამ დიდი ზარალი მიყე-ნა და „მუშათა სახლი“ დატოვებულ იქნა ხარკოვის ბანკში და ერთკვირა პირ-თან. დანაშაული საჯარო ვაჭრობა ამ სახ-ლისა, რომელიც გადახდილი იქნება 11 ათასი მანეთი ვალი. საზოგადოების ხელ-მძღვანელებმა გადაწყვიტეს მიმართონ ცნობილ ქველმოქმედს შახოვს, რომელ-საც კიდევ გაუზავნეს დებუტატია. ამბო-ბენ, რომ მხოლოდ დიდის თანაგრძობით მოვიცილება ამ საქმესა.

უცხოეთი.

ურსნალ-გაზეთებიდან.

ინკლასის აშკება.

მუშათა პარტიამ და რადიკალთა მცო-რე გჯუფმა, რომელიც უპირობოდ იყენ მთავრობის დათმობით ფინანსირე-ბის და მრევლობისთვის, განაცხადეს, რომ ისინი ბოუჯეტის კენჭის ყრბაში მო-ნაწილობას არ მიიღებენ. ამ გადაწყვე-ტილებამ ძალიან კუდს შედგომარებაში ჩააგდო მთავრობა. ობიერალისა და ირანადგენ-ნაციონალისტების შეწყნადთ ასკიციტის კანინეტი არ დაპარცდესო და დაპეშები დაუტოვანეს თავის ფრაქციითა წევრებს, რომ ამ გამოტოვან თემითა წევრების სხდომებში. თავისი მხრით ობიერ-ჯორჯმა მოლაპარაკება გამართა მუშათა პარტიის ლიდერებთან.

საპროცეს-ოპოზიციის კონსულატი.

„ათინის დეპ. სააგენ. ცნობით, სა-ბერანების მთავრობა თანახმა ოსმალე-თის წინადადებაზე—უზღონ ზარალი მცო-რე აზიაში დაჩენილ გაქციულთა და აგრეთვე მათ, ვინც მიტოვა ოსმალე-თის ტერიტორია. საბერანეთის სახასუზო ნოტის რამდენიმე დღის შემდეგ გადა-სცემენ ოსმალეთს. მიტოვების ხუთი გემით მოვიდენ მცირე აზიიდან გამოქცი-ული ბერძნები. მათ დიდი ზარალი მო-სულიათ უკანასკნელ არეულობის დროს არტო ბერგამში ზარალი ერთ მილიონ. ოსმალურ ვირვანქას უღრის.

რუსეთი და ბუღარათი.

რუსეთში სტუდენტთა ექსკურსიის მოწყობის საკითხი დიდი რუსეთისათა გა-დაიქცა. მის წინააღმდეგ იდეს ავიტაციის ეწვეიანი. ამტკიცებენ ამ ნაბიჯის შე-უფერებლობას კონსტანტინოპოლის წარმო-თქმულ სიტყვების და საზიარის გან-ცხადების შემდეგ, რომ შეუძლებელია გა-დასწავლა იქნას ბუღარათის ხელშე-კრულობა. ექსკურსანტები ამტკიცებენ,

ტაშის ცემით ზეცას აყრუებდენ და შემდეგ კი დანაშავეთ ცნობილთა ელე-ტის ხანა დადგებოდა.

ახლა დადგებოდა ალტაებისა და მხარეთაობის ხანა: დაბოკლებს ცეკვი-თა და სიმღერით გარს უვლიდენ.

მაღალ საქმესა სდამაძენ და თვისი გულის დამებს ზეწამოსკუბენდენ, რომ ღვედლითა და არისტოკრატთა ელექტის სურათით დამტყარყვენ.

ამასთანავე ეს პატრიოტ მკვლევები სა-მართლმადობის და თავისიანობის გრძნო-ბასაც თავისუფრათ იჩენდენ.

ერთმა მკვლელთაგანმა ტრიბუნალს დი-და აღმოუთებით განუტყდა:

ქალბატონები, რომელნიც მოპორე-ბით სხედან, კარგათ ვერ ხედეენ არის-ტოკრატთა სისხლის თქიარს და ამ ქვაყოფილებს საესებით მხოლოდ ახლოს მკვლამარები განიციდენ და ეს უსამართ-ლობა და უხატეციემლობაა მაყურებ-ლებისო.

ეგ შენიშნა ტრიბუნალმა კანონიერათ იტნო და გადასწყვიტა: ეგ დიდებული ზეპარკები ორიბრათ ჩამწყვიტებულ მკე-ლელთა და ჯალათთა შორის უნდა გა-ტარებიათ და მათ უკრესიერი ჯალა-თებს ბლავი იარაღით უნდა ეჯიღნათ, რომ წამება ხანგრძლივი და ყველასა-თვის ადვილად დასაწახავი ყოფილიყო.

ამ წავლებას შემდეგ სხვაგვარი დანი-თ უნდა გაეფატრათ და ასე წუთისოფ-ლისათვის უნდა გამოეშვიდებიათ.

ზოგიერთი შემთხვევაში დიდი უანგარო-ბის ნიშნულს იძლეოდენ: ერთი ფარის საღირაღს არ მიითვისებდენ თვისი სხვარ-

რომ მათი რუსეთში წასვლის მიზანი— წინადა შეტანილ—კულტურულია და მათ ოფიციალურ რუსეთთან არაერთი დამოკიდებულება არ ექნებათ. მიუხედავად ამ გვიარ განცხად.ისა, მათ წინააღმდეგ მიიწვ ილაშქრებენ.

რუსეთი და გერმანია.

მიუხედავად გერმანიის გარეშე საქმეთა სპინისტრის თქმისა, რომ რუსეთის პრეტესტი გერმანიის მისთვის რუს ქვეშევრდომთათვის სამხედრო გადასახა-ლის დაწესების გამო—უწყურადღებოთ იქ-ნება დატოვებული. საქმესთან დაახლო-ვებულ წარგებში ამბობენ, რომ კანტე-რის აზრით, არ ღირს რამდენიმე მი-ლიონი მან. გულისათვის გამწვავდეს რუსეთთან დამოკიდებულება, რაიც გა-მაოიწვევს რუსეთში მსხვირებ გერმ-ანიის ქვეშევრდომთა შევიწროებას.

ცოტა რამ ალბანეთზე.

(საყოფირო კორესპონდენტისაგან).

ერთ საუეთესო შედეგთაგანი ბალკან-ეთის ომისა იყო ალბანელების მიერ და-მოუკიდებლობის მოპოვება. ამ ამყამ და და თავისუფლების მოყვარე ერმა სრუ-ლიად მოულოდნელად მოპოვა ის, რის-თვისაც იგი მეტად ეტობოდა ოსმალეთის მთავრობას. მაგრამ ამასთანავე, ვისაც ცო-ტათ თუ ბევრთა გათვალისწინებული აქვს ალბანეთის ცხოვრების პირობებზე, ვინც თვალურს აღდენდა, აგრუოდებულ, ევროპის მზრუნველობას ახლად გამოჩე-კილ სახელმწიფოს ცხოვრების მორიგე-ბაზე, მისთვის საეყო არ უნდა ყოფილი-ყო, რომ ამგვარად ჯერ კიდევ ვერ და-ყარდებოდა იქ მტკიცე შეშობა და ალბანეთის თავისუფალ განვითარების გასა ჯერ კიდევ ბევრი ხშივით ელობე-ბოდა უნ.

ალბანეთის საკითხს ართულებს სიმი პრობლემის არსებობა: 1) იტალიისა და ავსტრია-უნგრეთის ინტერესების შეჯახე-ბა ადრიატიკის ზღვაზე და საზოგადოთ ბალ-კანეთის ნახევარ კუნძულზე; 2) ალბანელ, სლავიან და ბერძენ ელე-მენტთა არასული ბრძოლა პოლიტიკურ-სა და რეალობურ ნიღაფებზე; 3) თვით ახლად გამოჩეკილ სახელ-მწიფოს შინაური მოწყობის სიძა-რევეს.

ალბანეთის იტალიის ნაბიჯებიდან ვიწ-რო ადრიატიკის ზღვა ჰყოფს. იტალიის ქალქ ოტრანტო ალბანეთის ჯაფანშია-სულ 100 კილომეტრია. ალბანეთის უმ-თავრესი ნავსადგური დურიაკო ბრანდი-ზიდან სულ 140 კილომეტრით არის და-შორებული. ამიტომაც იტალიელები ალ-ბანიას „aitra sponda“-ს გადაბა ოტრანტო-ს უახიანა. საშუალო საუკუნეებში იტალია დიდ ვაჭრობას ეწეოდა ალბანეთის ნა-

პირებზე, ახდენდა მათ კოლონიზაციას და ახლაც ამ ქვეყანაში გავლენის მოპო-ვებას საქართველოსთვის თავის კულტუ-რული განვითარებისათვის.

ავსტრია უფრო დაახლოებულია თავი-სა საზღვრებთან ალბანიასთან. იგი მუდ-მივ ცდიდა იყო სკოლების დაარსებით, კათოლიკე მსახურებთა მფარველობითა და ვაჭრობით გავლენა მოეპოვებინა ალ-ბანეთში. უკვე ბალკანეთის ომის დაწყე-ბისთანავე ავსტრიის წყალი ესარგებნა, როგორც არა ერთხელ ჩაუღრენია მას, გარემოებით და დავითა ახალი ბაზრის სანჯავი და ამით გზა გაეკეთა შემდეგში გარდამის ხეობისა და ევეის ზღვისაკენ, მაგრამ სხვა სახელმწიფოთა შიშმა და სა-ერთო ევროპის ომის ხიფათმა უარა ათქ-მევინა ჰამბურგების მონარქიას ამგვარს ანკარის სახელმწიფო ნაბიჯზე. შემდეგში, როცა ლონდონის ელჩთა კონფერენცია-ზე წამოყენებულ იქნა ალბანეთის საკით-ხი, იტალიასა და ავსტრიის კვლე-ვაგედიანთა და განუცხოვრდათ თავი-ვისი ძველი „სიმატა“ ალბანეთისადმი და სწავდათ გაცეთათ ეს მხარე „მათა ინტერესების“ მიხედვით, მაგრამ აქაც, საბედნიეროდ ალბანეთში, ევროპის სა-ხელმწიფოთა შეუთანხმებელმა კონცერტ-მა იხსნა იმინი მომავალ მომობისაგან და მინაშისა. ევროპამ დაპოულებული არსებობისა. ევროპამ სცნო ალბანეთის დამოუკიდებლობა, რომელიც თავის დღე-ში არ ყოფიდა პოლიტიკურათ გავრთი-ვებული, რომელსაც არ აქვს თავისი საზღვრები.

მეფის დანიშნით არ თავდება სახელ-მწიფოს მოწყობისა. პრინც ვადა თენ-დაც რომ ევროპის ამინისტრატორი იყოს და საუკეთესო განზრახვებით აღესი-ლი ახლად დამკვიდრებულ ტახტზე. მა-ინც ევროპის გახდება თუ მას გვერდში არ უდგანან ადგილობრივი თანამშრო-მელები, რომელთაც ნათლად აქვთ შე-გნებული იდეა ალბანეთის ერთიანობისა და სამშობლოსთვის თავგანწირული საქ-მიანობა, რომელთაც მუქლანათ სხვათა გავლენის და პოლიტიკურ ინტერესების გარეშე იდგენ და მხოლოდ სამშობლოს ზო-სოტკას აწარმოებდენ.

მეტადვე სჭირნი აზიან ასეთი თავ-დადებული მამულიშვილი ალბანეთისა-თვის, სადაც ჯერ კიდევ არ არსებობს საზოგადოებრივი აზრი და სადაც სხვადა-ხვა გარეშე ელემენტთა გავლენას თავი-სებური ბეჭედი დაუსვამს. ავსტრია-უნ-გრეთი, იტალია, საბერძნეთი, ოსმალეთი ყველა თავისებურად სცილობდა შეეტა-ნ ალბანეთში თავისი კულტურა, და-ექვემდებარებინა იგი თვის გავლენისა-თვის, და რადგანაც ყველა ეს გავლენი-ერთანების ეწინააღმდეგება, ამიტომაც ალბანეთში ვერ განვითარდა ერთფერო-ვანი პოლიტიკური აზროვნება.

რას უპოვებდა ალბანეთის მოღვა-წენი ეს დე ფაქტო, ისა ზოგჯერ, ამახლ-გეუდა მე თუ არა პირად ინტერესებით გატყვეულ პოლიტიკურ ინტერესებს, რომელნიც არაფერ არ დასთმობენ თავისი პირადი კვილიდებობისათვის, რომელთათვისაც სამშობლო მართა საუე-თარ კაიორის სარბილს წარმოადგენს. ალბანელები ჯერ პოლიტიკურად უსუ-სურნი არიანთ გამოუცდელი და უბრავე-ნი. სწორედ ამით იხსნება ის მოვლენა, რომ ევროპა პირებს ასეთი დიდ გავლენა აქვს მათზე, რომ იგინი გჯუფდებიან რომ-მელიად გამძაღვ ავანტიურისტის გარეშე-ბა და ბრმად მხარს უჭერენ მათ ყვე-ლა მოქმედებაში.

ოსმალეთის ხანგრძლივად გავლენა არ სრუ-ლიად გახრწნა ალბანეთის წარჩინებუ-ლი წოდება. სტამბოლში მას ულოლო-ეებდენ, უხვად აჯილდოებდენ და ამგვარ-ად მოსყიდვით თავისი საუკეთესო სა-შობლობის მონობისათვის აუშუაებდენ. რასაკვირველია, იყვენ და არიან ასეთი შეგნებული პირნი, რომელნიც ფიქრობ-დენ თავისი ქვეყნის მომავალზე და მის განთავისუფლებას თავის იდეალათ ისა-ხავდენ, მაგრამ ამ მცირე რიცხვიან პატრიოტთა გჯუფს მთავრობისა ვარდა, რომელიც მას სასტკაოდ სჯიდა, თეი-ა ალბანელებიც სდევნიდენ. მართალია, ლ-ბანელებს ამ მონობის უფლის ქვეშ არ მოუხებიათ თავისი ამაყი თავი, მათი აჯანყებები უმღვი ძილს უფრთხობდა ოსმალეთის მულდ შახებს, მაგრამ მთელს მათ რევოლუციონურ მოძრაობას არ ჰქონია სავითო ერთგული ხსიათი, მი-

უხედავთ იმისა, რომ ყველა იგინი მი-მართული იყვენ ოსმალეთის მონობისა-გან განთავისუფლებისკენ. ქვეყნისათ-ვის ჰაზრების ხტობდა და—რას უნდა იქნეს წარჩინებულ პირის აქტივობისა. ესეისა წინააღმდეგ—პირახტარი, რაზედმე გან-რისხებულ სტამბოლიდან, ააჯანყებდა ალბანელების წარსულ წინააღმდეგ, ია-რალით ეტობოდა მას უფრო თავის პი-რადი ტინიანობის დასაცავად ელოდებოდა, ვიდრე რაიმე მაღალი განზრახვისათვის. ალბანელების წარსულ ცხოვრების მიწა-ტო ერთს დიდებულ პიროვნებას ეხედვო-ეს იყო ასკანდერ პეა, რომელიც გა-დაუღდა სულთანსა. რამდენჯერმე სხლია იგი, თავის თავი ალბანეთის მფეფე-გა-მოაცხადა *) და თავისი მკერტნოვან მოღვეწეობის დროს შესწლია შევირთე-ბისა წამოტყვეული ალბანეთის წაწლია.

ევროპამ ალიარა ალბანეთის თავი-სუფლებას, მაგრამ მას სრულიად არ მოუშლია თავისი ხელის პოტენი ამ ქვეყნის შინაურ თუ გარეულ საქმეებში. მთელი მხარე მოღვეწული ავსტრია-უნ-გრეთის, იტალიის, საბერძნეთისა და ოს-მალეთის აცენტებით. ყველანი თავის სა-სარგებლო პრობანდას ეწევიან და ხელს უშლიან ცხოვრების მშვიდობიან განვითა-რებას. მით უფრო ადვილია ალბანიის უთანხმოების ჩამოღება, რომ იგი არაა გაერთიანებული არც ერთი, არც კულ-ტურით, არც სარწმუნოებრივ და არც თავისი ზარი პოლიტიკური სიმამტებით. დაახლოებენ 800,000 მცხოვრებთაგან, რომელნიც შეიძინა ახლად გამოჩეკილ სა-ხელმწიფოს საზღვრებში, 480,000 მუ-სულმანია, 160,000 რომის კათოლიკე და 210,000 მართლმადიდებელი. მაღ-ლია ალბანეთში მსხვირები მთილი—გვი ევრ ჩაუხდება ბარულ ტოსკების ენისა და სხვ. თუ წარმოვიდგინთ რა-ნისა შენებლობა აქვს წარწერებრივ გარეგ-ვას უშუალოდ ხალხისათვის, მაშინ ადვილად გასაგებია, თუ როგორია სიბა-ვილითი შეიძლება აქ დანატარების ნიღა-ბადიება და თანამომეტა ერთმანეთზე ამხედება. უკანასკნელი არტულობა ალ-ბანეთში მუსულმან ფანატისებისა და ოსმალეთის აცენტების საქმეა.

გარდა ჩამოთვლილი მიზეზებისა, ალ-ბანეთის კულტურულ განვითარებას ხელს უშლის ამ ქვეყნის ეკონომიური დაქვი-ნება. ალბანეთი ღარიბი ქვეყანაა, მო-მეტებული მისი ნაწილი გამოუსადეგარია მაღალი სამუქრული კულტურისათვის. ხედა-თესა ძილს ავაყოფილებს ადგი-ლობრივი საქოვების. ამავე მდგომა-რობაშია საქონლის გაშენებაც. 200—300 სული ცხვრის მართანი უკვე შექ-ლებულ კაცთ ითვლება. ევატობა ხომ სულ არ არის განვითარებული. აქამდე მთელი ალბანიად ვალიდა საზღვარგა-რეთ 11—12 მილიონის კრონის საქო-ნელი (ზეთის ბილი, ცხვრის მატყლი, ტყავები, ხე-ტყე, ცხენები და სხვ.) სხვა ქვეყნებიდან კი შეიძლება 13—15 მილ. კრონის**). სულ ბევრი რომ ვი-ანგარიშით თავისი ევაკობიდან ალბა-ნეთს 200,000 კრონი ღარიბმა წელი-ღურში. რაც შეეება შინაურ გადასახა-ლებს, ამას ალბანელები ვერ არიან შე-ჩვეულნი. ოსმალეთის მულტობლობის დროს ზოგი თემები სრულიად თავისუ-ფალი იყვენ ყველა გადასახადებისაგან, ვინც რასმე იხიდა. ისიც არა რეგულ-არულია, დრო გამოშვებით სურვილისა და შეძლებისდაგვარა. რა თქმა უნდა რომ ოსმალეთის მთავრობა ვაკილებით შეტს ხარჯავდა ამ მხარის მართვა გამეგობაზე, ვიდრე იქ ჰქონებოდა. ჯერჯერობათ ევრ, თადრით იმდენ ალბანეთის ეკონომიური განვითარებისა არის ის 75—100 მი-ლიონი კრონი; რომელიც ევროპამ უნ-და მისცეს მას სესხათ ექვს წელს და-მავლობაში. მართალია, ამ ქვეყნის და-მოუკიდებლობასთან ერთად აქ დაარსდა რამდენიმე ბანკი, მათზე დიდი იმედები დამყარდა ტურეთი იქნება, ვინაიდან იგინი უტყობელი ეკონომიან და დიდ სიკეთის ალბანელებს ისინი ვერ მოუ-ტანენ.

ამგვარი ალბანეთის მდგომარეობა ჯერ კიდევ არაფერ სასურველს არ წარ-მოადგენს. ძალით, ცხადია, პრინც ვადა ევროპის გახდება ალბანელებთან და ასე მათე ვერ შეირიგებს მის საწინააღ-მდეგოთ ამხედებულ თემებს. თვით ამ მთავრობან მხარის მუნება ხელს შე-უწყობდა აქ კანტონალურ სისტემის შე-მოღობას, რომ ცალკე-ცალკე თემებს ამგე-არად უფრო მეტი შინაური თავისუფ-ლებით ესარგებლა, მაგრამ ეს შესაძლე-

ლება მიიღეს: აზნაურები, ღვედლები, აფიკრები და კარისკაცები, ერთი სიტ-ყვით, ისინი, ვისი წოდების სხეება საცხაო იყო კეთილპატრიოტისთვის, რომ უთუოდ დაუზოგავათ და გაუკით-ხავით მოეკლათ, ხელ მოსმით და პირ-წინდათ უნდა დადებოდათ უმსჯავროთ და გამოიყვებოდათ.

რაიცა შეეება სხეებს, ისინი გარეგანი შეხედულებისა და რეპუტაციის მიხედვით უნდა განსაჯათ.

ამ გვიანთ ბრბომ დაიკმაყოფილა პირველყოფილი სინილისი და ვითომ და კანონის ძალით შეუღდა ხოცვა ელტებს, მოხსნა სადავე თვისი ევლერი ინსტრუქტის მრისხანებას, რომელიც ბრბოში ყოველ-თვის უშაღლეს ხარისხში ადოგზნება ხლავდა.

გვერდ ინსტრუქტი ხანდახან სრულიად წინააღმდეგ გრძობდასცა წამოაყოფიებს თავს ბრბოს. ყოფაქცევაში:

ზოგჯერ ისეთი ნაბი გრძობისაც შე-იქნება, რომ მწილი დასაჯებელი ხდე-ბა მათი ადამიანური საქციელი, ველუ-რობის ჩადენის დროს გამოჩენილი.

ერთმა ბრბოსი წევრთაგანმა ვაგოა, რომ ტუსადებისათვის 26 საათის გან-მავლობაში სასმელი წყალი არ მიეკათ. განარსდა პატრიოტი და ციხის ზე-დახმდეველის გაგლეჯა მოინდომა ამის გამო და გაგლეჯდა კიდევ, რომ თვით ტუსადები არ გამოსარჩლებოდენ.

როცა ტრიბუნალი რომელიც ბრალ-დებულს ვამარტულებდა, დარაჯები და ჯალათები ალტაყებით გარს ეხეოდენ, კოცნიდენ მათ, ვაშს შესხობდენ და

ლასს უჭირავს ასეთი სამამულიშვილო შრომის შემდეგ, როცა თავისი წინადა მოვალეობა დაასრულეს, სინილის გაწმენ-დლი მკვლევები მოსვენებაზე ფიქრო-ბდენ.

ისინი დარწმუნებული იყვენ, რომ ქვე-ნისა და ერის მადლობა უკვე დაიმა-ხურეს, წარუდგენ მართებლობას და ჯილ-ღო და მენდლები მოითხოვენ.

სამისი ყოფიანა.

*) იხ. ჩემი წერილები ალბანეთის შესახებ ზარსხნულ „სახალხო გაზე-ის“ ნუმერებში.

**) ერთი კრონი დაახლოებით 32 კაპ. უფრის.

საპროკურატოროს
ო. გ. ბოკიძის შეიღებოს
 ქუთაისში.
 შინაბნის სითით

მეკენანეთა საურაღდეობა.
 მადეპუღა და იეადეპა

პლიმერ გოშიმერ ფასალ
 ნამდვილი ინგლისური
შეხიხანის
 გავიზრდის ფხენილი, ყაქმენის სიახე

მანქანების მანქანები გერმანული და შვედური, გოგირდის საბურვლები.

დოკ. ლავაშვილის, შარაშვილის, ავაშვილისა და შალვაშვილის მიერ ნ. გ. რაფაელოვი და პ. ნ. ჩაკვეტაძისა. მახალიკის ქუჩა, გილვაბა ქ. შუთისში.

მოგვეპოვება ყველთვის ელექტრონის მრავალგვარი არმატურა და მისი მოწყობილობა; ვისრულებთ ელექტრონის მოწყობას ჩვენის მასალითა და გარანტიით დიდ საღვთიან ფასებში და ყველა კონსტრუქციის გარეშე. მოგვეპოვება აგრეთვე ყველაფერი საოჯახო სამკაული, ნაფისისამკაურები, ღუმელები (ფენები), სამზარეულოები, იატაკზე საფენი ლინოლეუმი, განთქმული ლიბავის ქარხნის „ვიკანდერ და ლარსონის“ სამსახური ინსტრუმენტების (საჯარები), საელესო საშუალებები და მრავალგვარი საოჯახო ნივთი. ვაჭრობა დანიშნულია ნაღდ ფულზე, რის გამოც ფასები ყველა საქონელზე ძლიერ დაკლებულია. ელექტრონის მოწყობას თვალყურს ადევნებს ჩვენთან სპეციალური პარტიისკმით ნ. გ. რაფაელოვი და პ. ნ. ჩაკვეტაძე.

დოკ. ლავაშვილის, შარაშვილის, ავაშვილის, ლოგინსკი და შალვაშვილისა ქ. შუთისში.

ფ. ს. ფილიპოვიჩისა. ალექსანდრეს ქუჩაზე. მოგვეპოვება ყველთვის ელექტრონის მრავალგვარი არმატურა და მისი მოწყობილობა; ვისრულებთ ელექტრონის მოწყობას ჩვენის მასალითა და გარანტიით დიდ საღვთიან ფასებში და ყველა კონსტრუქციის გარეშე. მოგვეპოვება აგრეთვე ყველაფერი საოჯახო სამკაული, ნაფისისამკაურები, ღუმელები (ფენები), სამზარეულოები, იატაკზე საფენი ლინოლეუმი, განთქმული ლიბავის ქარხნის „ვიკანდერ და ლარსონის“ სამსახური ინსტრუმენტების (საჯარები), საელესო საშუალებები და მრავალგვარი საოჯახო ნივთი. ვაჭრობა დანიშნულია ნაღდ ფულზე, რის გამოც ფასები ყველა საქონელზე ძლიერ დაკლებულია.

ბელია მარტო მალა კულტურისა ერთში, აღმართისათვის კი ჯერჯერობით გამოუსადეგარა უნდა ჩაითვალოს. მის მართვა-გამგობა და ცხოვრების მოწყობა შეუძლია მარტო ისეთ პიროვნებას, ვინც ანგარიშს გაუწევს აღმართების თავისებურ მსიხლოვანებას და არა vincitur nisi parendo შეგებობის ყველა მათ ელემენტებს სამშობლოს საბედნიერო საქმიანობაში. პრიცი ვადა, რომელმაც პირველივე უმეაყოფილებისთანვე მიმართა იარაღს, დაატუსაღა ფრად გველენიანი პირი ესაღ ფაშა და შემდეგ გაიქცა უცხო გემზე, ეტყობა თავის ალავს არ არის და შემდეგში ძნელია მან დიხსახუროს აღმართების ნობა და პატვისკება. მეორე მხრით, თუ ავსტრიაში, იტალიაში, საბერძნეთში და რუსეთში არ მოშალეს აქ თავისი ხელის ფათური, მშვიდობიანობა თავის დღეში არ დამყარდება. ამიტომ აღმართის შეგნებულ პარტიტებს სდევთ ვალი შეთანხმებული მოქმედებით მოაწვრიგონ ცხოვრება და სძლიონ არსებული მინაფრი უთანხმოება, მით უფრო, რომ იგი ყველა უდვიტეს მადს სხვადასხვა არამკითხე პირსუფლებს და განსაცდელში ადგებს აღმართის დამოუკიდებლობა-შეთანხმებას.

მრველ სკოლას გააკეთოს, თუ გულ-შემტკიცარი ეყოლება ვინმე. ვუსურვებ ამ სკოლის მასწავლებლებს გაორკეცებულ სრომას, და გვლებს მადლობას ვუმღნი გულ-სუბ სტუმარ-მეაყარობისათვის.

ბარეა.
მოყოლება.
 დიხის უფასო წიგნსაცავ-სამკითხველის გამგებამ და სარევიზო კომისიამ დანიხა, რომ მუდამ ნაქირავებ შერობაში სამკითხველის მოთავსება ყოველად უზერხული და შეუძლებელია, ამისათვის გადსწყვიტა საკუთარი შერობის აგება, მაგრამ, რადგანაც საკუთარი ძალით ამის ასრულება არ შეუძლია, მიმართავს სხვადასხვა პირს, რომელთაც გული შესტკივით სოფელი ხალხისთვის, და უმეტეს იმ ადგილობრივ მკვიდრთ, რომელნიც წასული არიან სხვადასხვა კუთხეში და თავის სოფელთან კი ვეჭირი არ შეუწყვეტიათ, აღმოგვიჩინონ აღნიშნული მიზნის განსახორციელებლათ ფულით დახმარება. მისთან საქორთ ველით დახმარება, რომ სამკითხველის შერობა განსახორციელებს ისეთი, რომ წარმოადგენებისათვისაც გამოსადეგი იქნეს. ფული უნდა გამოგზავნოს შემდეგი მისამართით: გ. კუთაიშ, Черезъ контору газ. „Имерети“, смотрителю Кведатимскаго двух-класснаго училища Атафону Гергешидзе.

დაბა ჭაბათურა. 13 ივნისს, ს. ზედაჩინის ეკლესიაში გადახდულ იქნა წლის წირვა და პანაშვილი განსვენებულის დიმიტრი ივანეს ძის სულის მოსახსენებლათ.
 დიდი ხანი გვიღის, რომ ჰიათურის საზოგადოება და ჩვენი ზემა იმერეთის საეკლესიო-სამრევლო სკოლები არ დივიწყებენ თავის მოსიყვარულე, მოამაგე და მოქირავებულ გულშემტკიცარ დიმიტრი აბაშიძეს, რომლის სამარადისო ძეგლი და ხსენაც უვედდათ არის აღმართული და ჩაყრილი ჰიათურისა გულში. ასე გაზინჯით, რომ თუი სკოლის მკითხველთა მოწაფეებზე კი არ ივიწყებენ განსვენებული დიმიტრის და მუდამ გულის ვენსით და ცხარე ცრემლებით იგონებენ ამ უნაგარი კეთილ მუშაკს; არ ივიწყებენ და მუდამ სიყვარულით და პატივისკმით იგონებენ ხალხის გულის მესიხლმე დიმიტრის ის პირები, რომელთაც განსვენებულთან რამიმე საქმე და დამოკიდებულება ჰქონიათ ოდესმე; განსაკუთრებით განსვენებულს დიმიტრის მრავალი შრომა და დეაფლი მიუძღვის სახერხის ორკლასიან სამრევლო სკოლაში, რომელსაც მან თავისი საკუთარი შრომითა და ხარჯით აუშენა მშენებელი სახლი, ღირებული 4,000—5000 მანეთად. ურგო არ იქნება, რომ ასეთი საპატიო და სხასელო, სკოლების მოყვარე და მზრუნველი უნაგარი პირი იყოს სხასელოთ მის ნაშრომსა და ნაღვარ სკოლებში მის სურათებზე იქნეს კედელზე ჩამოკიდებული და ამითი მინაც შეეუსრულოთ მას ხეობრივი ვალი და გულწრფელი მადლობა.
 საკუთონთ იყოს ხსენება და სახელი ამ მჭირფასი ადამიანისა, რომლის მზავსიც იხეიათია ჩვენში.
 ჰიათ. ორკლ. სკოლ. გამგე დედევი პესარაინ გაშპქ.

10 შ., კნ. ტიპი გელოვანის მუელისაგან ორი ყველის ვახა, კნ. ავარდია გელოვანის მუელისაგან ლაშა, კნ. კუკუშა გელოვანის მუელისაგან პოდნისი, მიიღე გელოვანისაგან გრაფინა, დავით ბიარინის ძის ხელთუფლებილისაგან 5 მან. ფულთ, თავად ჯაბა გურიელის ოჯახში 5 მან. ფულთ, ქონ ქეთო ყიფინისაგან შეგაროვა შემდეგი შეწირულობა: მარუსია ავანისისაგან სასურფე, ქეთო ყიფინისაგან სამურაგე ვახა და კნებისაგან ვაყეთუბლი საყვივი, შათიკო აბაშიძისაგან საწარაშო ჩოთქი, იასონ ნინუარისაგან 5 მან. ფულთ, უსნობისაგან 1 მუენე მხატრული ფაფურის საინი, პოლია ნაზარეთის სასულისაგან 10 შ., სამსინ ჯვარბანისაგან 10 შ., იგინე ჰერტსმე კარტოზისაგან 4 ბოთლი ანაწიფის ღვინო და იასონ კახიანმა 2 კოლოფი საბუნე.
 (შემდეგი იქნება).
 რედაქტორ-გამომცემელი გ. ჰელაძე.

სასლის პატრონთა საურაღდეობათ.
 წრელს თქვენ დაგვირდებათ შეკეთება თქვენი სახლის, მამასადამე შეკეთება საჭირო იქნება თქვენთვის საღვთი მასალები, თავისთავით ცხანა, დიქრავებთ მღებარს (მალიარს) და წახალთ რომელიმე საჭირო ში საღვთაგანის საყილათ, იმ იმდით რომ თქვენ მიერ ნაქირავებნი მღებარი შეატყობს საღვთა მასალებს ღირსებას, მართლია ეს? სულაც არა! მასალებს ღირსებას თვალთ კარგ გამოკლდით ქიმიკოსი ვერ შეატყობს, მას როგორ სჯობს მოიქცეთ? გირჩევთ მიიქცეთ
მ. ედ. და პ. სააკაშვილების სავაჭროში ქუთაისში
 პუშკინის ქუჩა, საკუთარი სახლი, რადგან მათ მიერ მოტანილი საღვთა მასალები შეგროვებულია ქუთაისის ქიმიკურ ლაბორატორიაში და აღმოჩნდა საუკეთესო ღირსების. აქვე იშოვით კარის, საკრძოლისა და ფენის მოწყობილობას, აგრეთვე აღობსატრს, ცემენტს, სახურავ თუნუქს თეთრსა და შავს, ფანჯრის მინებს შალურს და სხვა მრავალს რკინულ საქონელს.

საოსტატო ინსტიტუტი მქესლის მსურველთა საურაღდეობათ.
 შარშან ქ. კავკაში გიხსნა საოსტატო ინსტიტუტი. მიღებული იყო 22 კაცი, მათ შორის ორი ქართველი. უნდა ესთქვათ, რომ ქართველები საეგზამენით არაიენ იყო ჩამოსული, ორს გარდა. არაფერი შეეფიროების პოლიტიკა არ არის, ქართველებს ძალიან კარგად გვიყურებს დირექტორი. ასე რომ, თუ ვინმეს სურს ეგზამენის დაქერა, უკეთესი იქნება კავკაში წავიდეს. მხოლოდ ესაა რომ შესავალი პროგრამა მეტია თფილისზე რუსულში, ისტორიაში და ალგებრაში, რადგან კურსი სამი წლისაა. ცხოვრება ჯდება 20—25 მან. პროგრამის გამოწერა შეიძლება ინსტიტუტის კანცელიარიაში. დაწერილობითი ცნობებისთვის შეგიძლიათ მიმართოთ ქ. კავკაში ლუკა კეკელიას. მოათხოვნად.

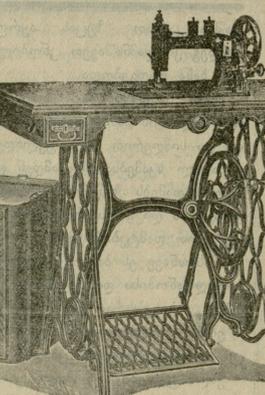
დაბა-სოფელი.
 დ. ბაღდათა. ბაღდათის ქსენონი უკვე დასრულდა. მშენებელი სანახავია, როგორც შიგნით, ისე გარეთ. შერობა მივიწერათა მოწყობილი: აშენებულია მადლობ, გასულია და მზიან ადგილზე. დასრულებულია შერობა 16 მოზრდულ საავთმოყოფა ოთახისაგან შესდგება. ამ მოკლე ხანში ქსენონს კიდევაც აუკრთებენ. ასე რომ სოფლისათვის მომავალ საავთმოყოფის დიდი მნიშვნელობა ექნება. დიდი მადლობის ღირსი არიან სამშენებლო კომისიის წევრები: ბ. ბ. გიორგი ახვლედიანი, ილია გოგოძე და სხ. აგრეთვე თვით ინჟინერი ედმუნდ ფრკი.
 მხოლოდ ყოველივე ამასთან ქსენონს ერთი დიდი ნაკლი აქვს. გზა, რომელიც ქსენონის გვერდით მიდის და უფროდგება სამხედრო-ზეკრის დიდ-შოსეს, მიუხედავად იმისა, რომ გზას ორ საყენზე მეტი აქვს სიგანე, მეტათ ცუდია და გლობა ამინდებში გაუვლია კიდევ; რადგან სიგელს ასეთი ქსენონი ედრისა, აუცილებელია აგრეთვე გაკეთდეს ქსენონთან მიმავალი გზა, და ეს მით უფრო, რომ დაბა მხოლოდ ერთი ვაკის მიერ არის გარეცხული; და ამიტომ აქაურნი საზოგადოება მოვალეა არათუ შეაფირონ ეს გზა, როგორც მას ახლა შეეძება, არამედ გაფართოვონ და გააკეთონ. იმედია, ამ გარემოებას მოაქცევენ ჯეროვან ყურადღებას, როგორც ამშენებელი კომისია, ისე ადგილობრივი მოქალაქე და ხალხის საკეთილდღეობათ დაწყებულ საქმეს ჯეროვანათ დაავიგოვენ.

ს ი ბ
 ამ შარს, რამდენადაც შესწირეს სხვადასხვა ნივთი წყარ-კეთისის საზოგადოებას 4 მასის სკიარბამს გასამართავათ.
 გაგებლება იმ. „იმერ.“ 81-ე №.
 ქონ ნინა ლოლაძისმა მთავროვა შეწირულობა შემდეგი პირისაგან: პაპა ქსარავას მუელისაგან ორი ხაჭერდის ბალიშის საბარე, ტუტუ ფურბიშის მუელისაგან 1 ქალის პარანგი, სევერთან მემბარაშვილის მუელისაგან 2 მოქირაველი ზოლი, ისილოზე აბიაჩინის მუელისაგან ხაის ტილი, იგინე კანტარაშვილის მუელისაგან ბავშვის წინსაფარი და ალექსანდრე ჩხოსამის მუელისაგან აბრეშუმის ხელთათმანი, ნატალია სტეფანე თუმანიშვილის ასულმა 1 მოქირაველი პირსახოცი, 1 გლით ნაჭირი პატარა სტოლზე გადასაფენი, როზა სტეფანე თუმანიშვილის ასულმა 3 მან. ფულთ, ლია ლუკას ასულმა კანდელაკისმ ნაწიერი დღენი ვაკის შაშვიკი თვისი ფინჯანებით, რადგან იმსებებზე კანდელაკი 1 ნაწილი ასულდებული სამზარეულო, ოლიკო თუმანიშვილის 2 ბილის ვახა, ევეკინი და ოლია გეგეკორისაგან 5 მან. ფულთ, ელისაბედ ზოჯაგერისაგან 8 მან. ფულთ, ნინო კ. ახვლედიანის ასულმა შეგაროვა შეწირულობა შემდეგ 12 პირისაგან: ქსენია ივარდავასაგან 5 ვაკის ფინჯანი, ნელი ქლუბაქიანის მუელისაგან ყველის ვახა და საფურფლე, ავარდია ქლუბაქიანის მუელისაგან საჯარაქე, ლესიან ახვლედიანის მუელისაგან ვაკის ფინჯანი, ოლია ბახტაძის მუელისაგან საბარე, ოლიანდ ნახარაგის მუელისაგან ყველის ვახა, ეკატერინე ახვლედიანის მუელისაგან სარძევე და ორი კანფერტის ვახა, პეღია ნახარაგის ასულსაგან

ნ. ს. ტერკის მაღაზია
 ქუთაისში
ველოსიკლედი
 შინები, ნაწილები და მოწყობილებანი კონსტრუქციის გარეშე
 ყველაფერი იაფად
 ფულის გადახდა ნაწილ-ნაწილითაც შეიძლება. მოითხოვეთ პრესკურანტები უფასოთ.

ქ. ქუთაისში. (საქ. ტაბორათ).
 ა. თაბაგარის მაღაზიაში.
 მიღებულია დიდძალი საუკეთესო საყვარი, საქსოვი და საწერი მანქანები, გრამფონები, ველოსიკლედი და მათი მოწყობილება, საქონლის სიკარგის პირობას ვიდრევი.
 ფასები ძლიერ დაკლებულია.
 ვყიდთ ნისიათკ, თვიური შემოტანით.

სამრევლო სკოლა.
 ამა 1914 წლის მაისის 30ს დავესწარი არაგვისის ორკომპლექტიან სამრევლო სკოლის მოწაფეების გამოცდაზე. სკოლაში სწავლობს 105 მოწაფე. ყველაზე პირველად ჩემი ყურადღება მიიქცა, ამავე სკოლის ხელმძღვანელების: დიდის ნესტორ დევდისი, მასწავლებლის ნახარაგისა და ხარშლოძის ძმებმა განწყობილებამ, რასაც კიდევ შეუქმნია სამგაღლითი სკოლა. მოწაფეებს სცილიდა ბლაღოჩინი ა. წერეთელი და ხარკოვის უნივერსიტეტის სტუდენტი ფხალაძე. ბავშვების შეგნებულმა პასუხმა ყველანი გავირვიებმა მოიყვანა. მადლობის ღირსია მზრუნველი ამ სკოლისა მიახაკა მუჟაგირიანი, რომელსაც ბევრი რამ საშუალება მიუტია ამ სკოლისათვის. ეტყობა დედ. ნესტორ დევდისი საქმიანობა და შრომის უნარი.
 საქორა ამ სკოლის ორკლასიანად გადაკეთება, რაზეც გვფხები მოწადინებული არიან. ბევრი რამ შესძლებია სა-

მეგადრა.

გ ა მ რ ე თ ი

რკინის გზა

მუთისიდან მიიღს	მუთისის მონის
თვილი: ფოშტის დილის 1 საათ. 55 წ.	ფოშტის ლამი: 6 საათ. 57 წ.
ჩქარი ლამი 2 საათ. 57 წ.	ჩქარი ლამი 3 საათ. 50 წ.
სახალხო დილის 10 საათ. 10 წ.	სახალ. საღამოს 9 საათ. 44 წ.
სახალხო ლამი 1 საათ. 7 წ.	სახალხო ლამი 5 საათ. 50 წ.
ბ ა ტ ო მ: ფოშტის საღამოს 5 საათ. 30 წ.	ბ ა ტ ო მ იდან: ფოშტის დღით 1 საათ. 25 წ.
ჩქარი ლამი 2 საათ. 57 წ.	ჩქარი ლამი 3 საათ. 50 წ.
სახალხო საღამოს 8 საათ. 35 წ.	სახალხო დღით 11 საათ. 22 წ.
სახალხო დილის 4 საათ. 27 წ.	სახალხო ლამი 2 საათ. 23 წ.
ფოშტის საღამოს 4 საათ. 14 წ.	
სახალხო ლამი 2 საათ. 57 წ.	ფოთიდან: სახალხო დღით 10 საათ. 3 წ.
სახალხო დღით 4 საათ. 27 წ.	ფოშტის დღით 1 საათ. 25 წ.
ფოშტის საღამოს 5 საათ. 30 წ.	სახალხო ლამი 2 საათ. 23 წ.
სახალხო საღამოს 8 საათ. 35 წ.	სახალხო ლამი 3 საათ. 50 წ.
ფოთიდან: საავარჯი საღამოს 5 საათ. 00 წ.	ფოთიდან: საავარჯი დღით 9 საათ. 18 წ.
ბ ა ტ ო მ: სახალხო დილის 6 საათ. 20 წ.	ბ ა ტ ო მ იდან: სახალხო საღამოს 7 საათ. 39 წ.
სახალხო საღამოს 4 საათ. 20 წ.	სახალხო დღით 9 საათ. 38 წ.